

A je to celé tvoje

(Nespolehlivé průvodní slovo ke čtení Petra Borkovce ve Frýdku, v říjnu 2026.

Trvale nedokončeno.)

Uvádí se autor. Petr Borkovec. Zrovna ten! Narozen (údajně) v Louňovicích pod Bláníkem, to je... daleko. Píše básně, povídky, eseje a texty pro děti (čti: *medailon autora*).

Nikde se neuvádí, že povídky jsou pro dospělé, ale opravdu. Zkoušíš je tedy číst *jako velkej*, zatímco bokem hltáš básničky. Protože mají i obrázky. Je v nich *jiný stesk*.

V povídkách překvapeně najdeš spoustu prsů a nějaké ptáky (čti: *Lido di Dante*, Fra, 2017). Když Petra obvineš z bezostyšné propagace Itálie, v sebeobraně připustí, že píše i obstojná úvodní slova k lidem z jiných zemí. Dokonce mu prý vyšla tiskem (čti: *Rozvláčná vyjádření radosti*, Fra, 2016).

Uvádět autora úvodů?! Nelze doporučit. Nanejvýš stresující. Každopádně to vyžaduje prostorný sklopec, palo santo, špejli s vatičkou, klec s kanárem, líh a triedr.

Triedrem pozoruješ, že když Petr píše o nahém těle, píše tak, že se ono tělo stane důvěrně známým, známějším než vlastní palec. Už nikdy se nezbavíš dojmu, že to ty jsi jako rozklepaný koledník zahlédl bílé prso paní doktorové ležící ve veliké posteli na Velikonoční pondělí (čti: *Petříček Sellier & Petříček Bellot*, Fra 2019). A když Petr básní o pláži, tak ty – sedřeně, vůbec ne turisticky okouzleně! – sbíráš a navlékáš škeble a mušle na nitě a stuhy (čti: *Malé lodě*, Baobab 2026).

Je to tak, vid'? Přiznej se hned. A rovnou připuť, že hledáš v každém souvětí šipky do odboček vyprávění. Jsou to tajné kapsy, do kterých si rychle vlezeš jako červ klokánek. Budeš tam okusovat výhonky a libovat si, že se ti něco slibovalo, ale chutná to jako něco docela jiného (čti: *Nějaká Cécile a jiné*, Fra 2025).

Přijdeš bohužel taky na to, že jsi třasořítka a nic nevydržíš. Ale zapřeš se a dokážeš obejmout bedlivou pozorností skoro celý jeden řádek, třeba pět až osm slov najednou! Víc ne. Ale jsi klikař a natrefíš na: „(...) *litina její siluety nečekaně pukla a rozvinula se jako nějaký hnědý vějíř*“ (s. 19), nebo „*zdálo se mu, že roháč ve vzduchu je jako bloumající pozorná bulva*, (...) (s. 32), nebo „(...) *zatímco jeho matka, jeho žena a on se ocitli v hluboké tmě, ve stínech, které nikdo nevrhal*“ (s. 72) nebo „(...) *sevrhel ji shora v drápech a jeho zobák až po kořen zmizel v její lebce*.“ (s. 89).

Když udržíš třeba i celý odstavec, pojmeš podezření, že Petr je ve skutečnosti výběžkem kolektivu bytostí z jiné dimenze do naší tzv. reality. Proto si kritika myslí, že produkuje zneklidňující texty vysoké umělecké úrovně, které někam posouvají hranice jakéhosi žánru, zatímco ty, *vopravdickej čtenář*, najisto víš, že jsou to“*mistrovské fragmenty mnohem delších textů*“ (čti: *Databáze knih*).

Ty mnohem delší texty jsou za těmi mnohem kratšími v těsném zákrytu. Už máš ale krapet natrénováno, a zjistíš, že se k nim dá dostat. Musíš se velmi pomalu pohybovat proti směru hodinových ručiček, hladit si břicho kulatým pohybem a, bohužel...skákat na té horší noze. Proč to jinak nejde, není jasné.

Že už si taky myslíš, že uvádět autora, který sedí vedle, by se nemělo? Ale oni nikdy nejdou za dveře. Tenhle jí zírá za krk, do papíru a do svědomí zároveň. Že to smolila včera?

Je to pravda.

Jsme ve Věži, ve vertikále –

Ty hlavně nemůžeš lhát Petrovi, který se osobně zná se svatým Františkem z Assisi (čti: *Chvála stvoření*, Václav Havel, 2020). Pak to stejně zkusíš. V literatuře se přece lže pořád. Taky se tam krade. Petr zloděje zná osobně (čti: *Herbář k čemusi horšímu*, Fra 2018). Neptej se ho ale na to. Nic si nepamatuje.

No. Tak se to konečně celé vysvětlilo. Něco uslyšíš. A jakmile si všimneš, že začala vonět *kaštanová polívka*, vytáhni tu nádobu, kterou máš schovanou pod židlí, a drže si to do ní po lžících nastěhuj. Normálka. Tak to u nás děláme.

Uvádí se autor. Petr Borkovec. *A je to celé tvoje.*

Jitka Bret Srbová

